

พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี*

BUDDHIST INTERGRATION FOR ENHANCING LOCAL POLITICIAN'S LEADERSHIP IN SARABURI PROVINCE

พระปลัดเอกชัย จนทโชโต (คงชีวะ), อนุภูมิ โสวเกษม, สุรพล สุธะพรหม

Phrakhrupalad Ekkachai Janthachoto (Kongcheewa), Anubumh Sowkasem,

Surapol Suyuaprom

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: kanjana.dam@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาคุณลักษณะผู้นำ การส่งเสริมภาวะผู้นำ และการบูรณาการหลักธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า 1.คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.57) 2.การส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.52) 3.การบูรณาการหลักปาณิธรรม เพื่อการส่งเสริมภาวะผู้นำนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี ดังนี้ ด้านจักษุมา ($\bar{X}$ =4.63), มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่น ฉลาดในการวางแผน ด้านวิรุโ ($\bar{X}$ =4.47) มีความชำนาญในการจัดการบริหารท้องถิ่น ด้านนิสสัยสัมปโน ($\bar{X}$ =4.63) มีมนุษยสัมพันธ์กับภายนอกสร้างเครือข่ายการพัฒนาจากภายนอกสู่ภายในให้กับท้องถิ่น

คำสำคัญ: พุทธบูรณาการ; การส่งเสริม; ภาวะผู้นำ; นักการเมืองท้องถิ่น

*Received October 8, 2022; Revised October 13, 2022; Accepted October 13, 2022

Abstract

Objectives of this research were to study the general condition, characteristics that promoted leadership and integration of ethical principles in Promoting leadership of local politicians in Saraburi Province. Research methodology was the mixed methods. The qualitative research collected data from 20 key informants using the structured in-depth-interview script and analyzed the data by content descriptive interpretation. The quantitative research collected data with questionnaires from 400 samples. Data were analyzed by descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation.

Findings were as follows: 1. The general conditions of the political leadership of local politicians in Saraburi Province, by overall, were at high level with the mean of 3.75. 2. Leadership promotion of local politicians in Saraburi Province, by overall, was at the high level with the mean value at 3.52. 3. Integration of Papanika-dharma principles to promote the leadership of local politicians in Saraburi Province, by overall, were: Chakhuma, with the mean at 4.63, local politicians had a vision for local development and Kean in planning, Vithuro aspect, with the mean of 4.47, politicians had skills to manage local development, Nissayasampanno, with the average of 4.63, politicians had human relations with external people, creating development networks from inside to outside for local communities.

Keywords: Buddhist Integration; Enhancing; Leadership; Local Politician

บทนำ

นักการเมืองท้องถิ่นเป็นผู้นำและได้มีบทบาทอย่างมากต่อการดำเนินงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเป็นผู้นำในการพัฒนาทางการเมืองท้องถิ่นและการพัฒนาระบบ ให้มีความเจริญก้าวหน้าการบริหารจัดการ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน (นิത്യ สัมมาพันธ์, 2546) ในช่วงหลายปีที่ผ่านมานับตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ที่ใช้บังคับไปแล้วพบว่ามีกรร้องเรียนและตรวจพบการทุจริตคอร์รัปชันหลายรูปแบบในองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยเหตุดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาขึ้นในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเหตุ

ให้การบริหารงานหย่อนประสิทธิภาพไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นส่งผลให้สังคมเกิดความเคลือบแคลงใจในกระบวนการการกระจายอำนาจ (จตุพร ผ่องสุข, 2550) ผู้นำที่เหมาะสมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีภาระหน้าที่ในการส่งเสริมให้ความรู้เรื่องการเมืองการปกครองแก่ ประชาชนตามบทบาทอำนาจหน้าที่ ที่กฎหมายได้กำหนดไว้ (จตุพร ผ่องสุข, 2550) ผู้นำขององค์กรปกครองท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักการเมืองท้องถิ่นคือบุคคลที่เสนอตัวเข้าสู่ระบบการเมืองท้องถิ่น ภายใต้ระบบการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น อันเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การเมืองท้องถิ่นมีความชอบธรรมในการเป็นตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่แทนประชาชนในท้องถิ่นทั้งการบริหารท้องถิ่น (ฝ่ายบริหาร) และการควบคุมตรวจสอบ (ฝ่ายนิติบัญญัติ) นักการเมืองหรือผู้ปฏิบัติงานทางการเมือง เป็นส่วนประกอบสำคัญของการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปนำเสนอ นักการเมืองท้องถิ่น หน่วยงานเทศบาลตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมเพื่อสร้างภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี ให้สามารถนำพาและบริหารท้องถิ่นไปสู่การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่ส่งผลต่อการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี
3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักธรรมในการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร ได้แก่ ประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 368,065 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จากการคำนวณตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) และตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเขตเลือกตั้ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอเมืองสระบุรี	120,669	131
เขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอมวกเหล็ก	120,887	131
เขตเลือกตั้งที่ 3 อำเภอหนองแค	126,509	138
รวม	368,065	400

โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรในพื้นที่กลุ่มเขตเลือกตั้งตามตัวอย่าง และสุ่มตัวอย่างตามโควตาที่กำหนดตามสัดส่วน จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คือ 400 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 รูป/คน แบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มนักวิชาการด้านหลักธรรม 2) กลุ่มนักวิชาการด้านเมืองท้องถิ่น 2) กลุ่มผู้นำชุมชน 3) กลุ่มประชาชน 4) กลุ่มนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.891 การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ มีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.895

การเก็บรวบรวม

โดยการแจกแบบสอบถาม จากอำเภอที่เป็นตัวแทนจากแต่ละเขตการเลือกตั้ง ได้แก่ อำเภอสระบุรี อำเภอมวกเหล็ก อำเภอหนองแค จำนวน 400 ชุด

การลงพื้นที่สัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ได้แก่ 1) นักวิชาการด้านหลักธรรม 2) นักวิชาการด้านการเมืองท้องถิ่น 3) กลุ่มผู้นำองค์กรท้องถิ่น และ 4) กลุ่มตัวแทนภาคประชาชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 รูปหรือคน

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้สถิติพรรณนาเพื่อหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปของการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวม

(n=400)

บริบททั่วไปของนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.52	.244	มาก	5
2. ด้านวิสัยทัศน์	3.38	.248	ปานกลาง	6
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.59	.108	มาก	3
4. ด้านความรู้ความสามารถ	3.55	.209	มาก	4
5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	3.61	.153	มาก	2
6. ด้านความสามารถในการสื่อสาร	3.38	.209	ปานกลาง	7
7. ด้านมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร	3.62	.152	มาก	1
โดยภาพรวม	3.57	.118	มาก	

ตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบททั่วไปของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความสามารถในการสื่อสาร ตามลำดับ

2. การส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวม

(n=400)

การส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม	3.59	.404	มาก	1
2. ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยท้องถิ่น	3.58	.493	มาก	2
3. ด้านการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ	3.45	.498	ปานกลาง	4
4. ด้านการบริการสาธารณะทั่วถึง	3.30	.459	ปานกลาง	5
5. ด้านการพัฒนาและรักษาสภาพแวดล้อมท้องถิ่น	3.53	.499	มาก	3
โดยภาพรวม	3.52	.244	มาก	

ตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.79$) ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยท้องถิ่น ($\bar{X}=3.58$) ด้านการพัฒนาและรักษาสภาพแวดล้อมท้องถิ่น ($\bar{X}=3.53$) อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.45$) และด้านการบริการสาธารณะทั่วถึง ($\bar{X}=3.30$) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

โดย คุณลักษณะผู้นำส่งผลต่อการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี 7 ด้าน มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และ 0.05 แสดงว่า คุณลักษณะผู้นำส่งผลต่อการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี สามารถอธิบายการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี (Y) ได้ร้อยละ 84.7

หลักปาปนิกรรม 3 (X2) สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี (Y) (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001) ซึ่งหลักปาปนิกรรม 3 (X2) สามารถอธิบายการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี (Y) ได้ร้อยละ 82.6

3. การบูรณาการหลักธรรมในการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี

ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักปาปนิกรรม เพื่อการส่งเสริมภาวะผู้นำนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจักษุมา ($\bar{X}=4.63$) นักการเมืองท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่น นักการเมืองท้องถิ่นมีความสามารถฉลาดวางนโยบาย มีเป้าหมายชัดเจน ด้านนิสสยสัมปันโน ($\bar{X}=4.63$) นักการเมืองท้องถิ่นมีมนุษยสัมพันธ์กับภายนอกสร้างเครือข่ายการพัฒนาจากภายนอกสู่ภายในให้กับท้องถิ่น นักการเมืองจะต้องเข้าถึงประชาชน มีเครือข่ายภายนอก สร้างความอยู่ดี มีกินของประชาชน มีความโปร่งใส ใส่ใจประชาชน และด้านวิริยโร ($\bar{X}=4.47$) นักการเมืองท้องถิ่นมีความชำนาญในการจัดการงานดี ด้านการปกครอง นักการเมืองต้องคิดไกล โปร่งใสให้ประชาชนมีส่วนร่วม สร้างอาชีพให้คนในพื้นที่ ส่งเสริมวัฒนธรรม สามารถแถลงนโยบายและหลักการในการบริหาร การแก้ปัญหา

อภิปรายผล

1. จากผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี

พบว่า ภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อภิปรายได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรีมีบุคลิกที่เชื่อมั่นในตนเอง มีภาวะในการเป็นผู้นำ รอบรู้ในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน มีความเป็นกลางและมียุติธรรมในการปกครอง มีความเมตตายึดคนหรือประชาชนเป็นศูนย์กลางการทำงานบริการอย่างโปร่งใสให้ประชาชนเข้าถึงง่าย มีความเชื่อมั่นในตนเองวางตัวเหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถควบคุมได้ แต่งกายเหมาะสม มีความภูมิฐานน่าเชื่อถือ สติปัญญาเหมาะสมกับบทบาทของการเป็นผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ แก้วนะ (2564) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารเทศบาล ในจังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า 1. ศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ประกอบด้วย 1) ความรับผิดชอบ 2) ความเฉลียวฉลาด 3) ความริเริ่มมุ่งมั่น อยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ความเชื่อมั่นในตัวเอง 5) ความพร้อม 6) ความเข้าใจในงาน 7) ความสามารถควบคุม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ พรเศรษฐี วุฒิปญญาอิสกุล (2563) ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักธรรมาธิปไตยเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไปการส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้ จุดเด่น ผู้นำทางการเมืองมีความพยายามทำกิจกรรมทางการเมืองปฏิบัติงานเพื่อประชาชน เสียสละอาสาทำงานขับเคลื่อนนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน

2. จากผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่ส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี

พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อภิปรายได้ว่า ประชาชนประสงค์ให้นักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรีมีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน มีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยในยุคดิจิทัล มีความคิดริเริ่มในสิ่งใหม่ๆ มีมนุษยสัมพันธ์ในการเป็นตัวอย่างของผู้นำ กับประชาชนทุกครั้งที่ลงพื้นที่ มีความรู้ความสามารถในการกำหนดนโยบาย มีความสามารถในการแก้ปัญหาให้แก่ชุมชน ความสามารถในการพัฒนาตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ เป็นผู้พร้อมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของประชาชนและเยาวชน ลงพื้นที่สอบถามชาวบ้านสม่ำเสมอ สระบุรี ยึดหลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้ มีส่วนร่วมกับท้องถิ่น รับผิดชอบต่อชุมชนในการบริหารจัดการ สนับสนุนให้มี

พื้นที่สาธารณะทางสังคม เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ระดมความคิดเห็น ปรัชญา หรือ และร่วมติดตามตรวจสอบอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ธนสร ธรรมสอน (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำทางการเมืองของ นายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบล ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน” ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรี ส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ บริการสาธารณะให้ทั่วถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนมี ส่วนร่วม พัฒนาเทศบาล และชุมชนให้มีความยั่งยืน พัฒนาและ รักษาสิ่งแวดล้อม และ ศิลปวัฒนธรรมชุมชน วัฒนธรรมประชาธิปไตยการเมืองท้องถิ่น นั้นพบว่าประชาชน มี ความเชื่อมั่น และศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด สัมฤทธิ์ผลใน การบริหาร โครงการท้องถิ่นนั้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3 จากผลการการบูรณาการหลักธรรมในการส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมือง ท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี

พบว่า นักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี มีวิสัยทัศน์ในการเมืองส่วนท้องถิ่น ใน ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับประชาชน ในการปรับปรุงและพัฒนาท้องถิ่นอยู่ เสมอ ในการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และในการจัดงบประมาณ ของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีความชำนาญในการจัดการงานด้านการปกครอง ด้าน ประกอบอาชีพให้ประชาชน มีความชำนาญในเรื่องความรู้สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น มีการ จัดการงานดีในการรักษาประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ชัย นิรมิตศรีชัย (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักภาวะผู้นำเชิงพุทธในสถาน ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงพุทธที่ เหมาะสมสำหรับการบริหารในสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ 1) จักขุมา มองเห็นการณ์ไกลและมีวิสัยทัศน์ 2) วิจิโร มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 3) นิสสยสัมปันโน เป็นผู้มียินดี หรือ มีมนุษยสัมพันธ์ดี นักบริหารที่ดีต้องผูกใจคนไว้ได้ มี เครดิตดี มีปัญหาที่มองภาพกว้างและไกล

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี” นักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรีมีคุณลักษณะของผู้นำ 7 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 5) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ 6) ด้านความสามารถในการสื่อสาร และ 7) ด้านมี

หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร โดยการประยุกต์หลักปาปนิกรธรรม 3 ดังนั้น สามารถที่จะสรุปองค์ความรู้เป็นแผนภาพได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่สังเคราะห์ได้จากการวิจัย

สามารถอธิบายองค์ความรู้ได้ดังนี้

คุณสมบัติของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ที่ควรมีภาวะผู้นำทางการเมืองที่เข้มแข็ง จนสามารถสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นที่โจษจันเล่าขานไม่รู้จบจะต้องมีคุณสมบัติเด่นอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่ (1) ต้องมุ่งมั่นหรือมีเจตนาอย่างแรงกล้าในการนำการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น (2) ต้องมองล่วงหน้าอย่างทะลุปรุโปร่งว่าจะมีสิ่งใดเกิดขึ้น หากมีปัญหาจะมีแนวทางรับมืออย่างไร (3) ต้องมีความสามารถในการสื่อสารกับคน ต้องทำให้คนอื่นเห็นด้วยกับแนวคิดของตน (4) ต้องมีศิลปะในการบริหารความเปลี่ยนแปลง หน้าที่และความรับผิดชอบแรกของผู้นำการเมือง (Political leaders) คือการแบ่งปันการใช้ทรัพยากรของประเทศและใช้ช่องทางการสื่อสารที่มีในมือเพื่อคุ้มครองและปกป้องพลเมืองของตน ผู้นำการเมืองทุกระดับต้องจัดสรรทรัพยากรและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นให้แก่ประชาชนรับรู้เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ และสิ่งที่สำคัญคือ

หลักจิตวิทยา นักการเมืองต้องมองกว้าง ด้านการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม สรุปได้ว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นเป็นการสร้างความผูกพันและความร่วมมือระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ แนะนำนักการเมืองท้องถิ่นในฐานะคนในพื้นที่ ทำให้ทราบความจริงได้ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยท้องถิ่น ผู้นำสามารถแสดงวิสัยทัศน์ ให้ประชาชนเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำที่ยึดหลัก

ประชาธิปไตย ให้ประชาชนเห็นว่าผู้นำเป็นผู้ที่มองกาลไกล ใส่ใจประชาชน นักการเมืองท้องถิ่นเป็นผู้นำในการเปิดเผยข้อมูลแก่สาธารณชน มีความรับผิดชอบต่อสังคม ตรงไปตรงมาโปร่งใส มองกาลไกล เป็นแบบอย่างแก่ประชาชน และเยาวชน มีทัศนคติที่ดีต่อท้องถิ่น คิดเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมในประเด็นที่ควรส่งเสริม การให้บริการสาธารณะอย่างทั่วถึงของนักการเมืองท้องถิ่น โดยการเข้าไปดูแลโครงการผู้สูงอายุ การหางานให้ผู้สูงอายุทำ มีกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้ออกกำลังกาย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนในท้องถิ่นเป็นการเพิ่มวิสัยทัศน์ของการมีภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นให้ประชาชนเห็นถึงความใส่ใจจิตไกลคิดก้าวหน้าเพื่อประชาชน การพัฒนาและรักษาสภาพแวดล้อมท้องถิ่น สะท้อนให้เห็นภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ที่อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติไว้ให้ลูกหลานได้ดูแล มองกาลไกลถึงภัยพิบัติที่เกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า ส่งเสริมให้ประชาชนช่วยกันปลูกต้นไม้ ไม่เผาหญ้าหน้าแล้ง อธิบายเหตุผลให้ประชาชนเข้าใจ

หลักวิธูโร นักการเมืองต้องคิดไกล ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ทำความดีให้เป็นที่ยอมรับ เพื่อให้เป็นแบบอย่างให้กับคนในสังคม และยกย่องคนที่ทำคุณงามความดี เพื่อเป็นแรงกระตุ้นใจให้กับผู้ที่ทำความดีและผู้ที่ยังไม่ได้ทำให้ตัดสินใจทำได้ง่ายขึ้น สรุปได้ว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นเป็นการสร้างความผูกพันและความร่วมมือระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ แนนำนักการเมืองท้องถิ่นในฐานะคนในพื้นที่ ทำให้ทราบความจริงได้ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยท้องถิ่น ผู้นำสามารถแสดงวิสัยทัศน์ ให้ประชาชนเห็นว่าผู้นำเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำที่ยึดหลักประชาธิปไตย ให้ประชาชนเห็นว่าผู้นำเป็นผู้ที่มองกาลไกล ใส่ใจประชาชน นักการเมืองท้องถิ่นเป็นผู้นำในการเปิดเผยข้อมูลแก่สาธารณชน มีความรับผิดชอบต่อสังคม ตรงไปตรงมาโปร่งใส มองกาลไกล เป็นแบบอย่างแก่ประชาชน และเยาวชน มีทัศนคติที่ดีต่อท้องถิ่น คิดเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมในประเด็นที่ควรส่งเสริม การให้บริการสาธารณะอย่างทั่วถึงของนักการเมืองท้องถิ่น โดยการเข้าไปดูแลโครงการผู้สูงอายุ การหางานให้ผู้สูงอายุทำ มีกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้ออกกำลังกาย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนในท้องถิ่นเป็นการเพิ่มวิสัยทัศน์ของการมีภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นให้ประชาชนเห็นถึงความใส่ใจจิตไกลคิดก้าวหน้าเพื่อประชาชน การพัฒนาและรักษาสภาพแวดล้อมท้องถิ่น

หลักนิสยสัมปันโน นักการเมืองต้องคิดไกล ให้ประชาชนมีส่วนร่วม สรุปได้ว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นเป็นการสร้างความผูกพันและความร่วมมือระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ แนนำนักการเมืองท้องถิ่นในฐานะคนในพื้นที่ ทำให้ทราบความจริงได้ ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยท้องถิ่น ผู้นำสามารถแสดงวิสัยทัศน์

ให้ประชาชนเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำที่ยึดหลักประชาธิปไตย ให้ประชาชนเห็นว่าผู้นำเป็นผู้ที่มองกาลไกล ใส่ใจประชาชน นักการเมืองท้องถิ่นเป็นผู้นำในการเปิดเผยข้อมูลแก่สาธารณชน มีความรับผิดชอบต่อสังคม ตรงไปตรงมาโปร่งใส มองกาลไกล เป็นแบบอย่างแก่ประชาชน และเยาวชน มีทัศนคติที่ดีต่อท้องถิ่น คิดเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมในประเด็นที่ควรส่งเสริม การให้บริการสาธารณะอย่างทั่วถึงของนักการเมืองท้องถิ่น โดยการเข้าไปดูแลโครงการผู้สูงอายุ การหางานให้ผู้สูงอายุทำ มีกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้ออกกำลังกาย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนในท้องถิ่นเป็นการเพิ่มวิสัยทัศน์ของการมีภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นให้ประชาชนเห็นถึงความใส่ใจคิดไกล คิดก้าวหน้าเพื่อประชาชน การพัฒนาและรักษาสภาพแวดล้อมท้องถิ่น สะท้อนให้เห็นภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น ที่อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติไว้ให้ลูกหลานได้ดูแลมองกาลไกลถึงภัยพิบัติที่เกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า ส่งเสริมให้ประชาชนช่วยกันปลูกต้นไม้ ไม่เผาหญ้าหน้าแล้ง อธิบายเหตุผลให้ประชาชนเข้าใจ

เอกสารอ้างอิง

- จตุพร ผ่องสุข. (2550). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่างอำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด* (การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธนสร ธรรมสอน. (2558). ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบล ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน. *วารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*, 10 (1), 171-190.
- นิตย์ สัมมาพันธ์. (2546). *ภาวะผู้นำพลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: อินโนกราฟฟิกส์.
- พงษ์ชัย นิรมิตศรีชัย. (2558). *การประยุกต์ใช้หลักภาวะผู้นำเชิงพุทธในสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม* (พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พรเศรษฐี ภูมิปัญญาอิสกุล. (2563). *การบูรณาการหลักธรรมาธิปไตยเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนครราชสีมา* (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สุวรรณ แก้วนะ. (2564). การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารเทศบาล ในจังหวัดสมุทรปราการ (คุณิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

จังหวัดสระบุรีในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562. สืบค้น 15 มกราคม 2564, จาก WWW : <HTTPS://TH.WIKIPEDIA.ORG/WIKI>.

Yamane. Taro. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harpen and Row.